

2.3. «Қазақтелеком» АҚ-ның стратегиялық инвестициялық жобалары

2025 жылы Компания магистральдық, мобильді және халықаралық сандық инфрақұрылымды дамытуға бағытталған ірі инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастырды. Басымдық Қазақстанның транзиттік әлеуетін кеңейтетін, телекоммуникациялық желілердің қамтуын кеңейтетін және сандық сервистердің одан әрі өсуі үшін есептеуіш негіз жасайтын жобаларға аударылды.

3-кесте. «Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу» жобасының сипаттамасы

1

«Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу» жобасы

Жоба елдер арасындағы үкіметаралық келісім шеңберінде Ақтау (Қазақстан Республикасы) — Сумгаит (Әзірбайжан Республикасы) маршруты бойынша Каспий теңізінің түбі бойынша су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін (ТОБЖ) салуға бағытталған.

Жобаны іске асыру Қазақстанның сандық инфрақұрылымдары мен халықаралық деректер беру желілері арасында тікелей қосылымды қамтамасыз ететін жоғары өткізу қабілеті бар жоғары жылдамдықты деректер беру арнасын құруды көздейді.

2025 жыл ішінде жобаның негізгі кезеңдері орындалды, барлық кабинеттік зерттеулер мен дайындық кезеңдері аяқталды. Су астындағы кабельді төсеу 2026 жылға жоспарланған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Қазақстан Республикасының халықаралық сандық байланыстылығының тұрақтылығы мен сенімділігін арттыру;
- Жаһандық Интернет желісіне қол жеткізудің балама маршрутын құру және қолданыстағы арналардан тәуелділікті азайту;
- Еуропа — Азия сандық дәлізі шеңберінде Қазақстанның транзиттік әлеуетін дамыту;
- Трафиктің халықаралық транзитін дамыту есебінен Компания кірістерін ұлғайту;
- Елдің технологиялық тәуелсіздігі мен сандық егемендігін нығайту;
- Халықаралық трафиктің өсуі мен бұлттық пен сандық сервистерді дамытудың инфрақұрылымдық базасын құру;
- Сандық экономиканы ұзақ мерзімді дамытуды және жаһандық сандық экожүйеге интеграциялауды қолдау.

Іске асыру мерзімі

2025–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

4-кесте. «5G желісін дамыту» жобасының сипаттамасы

2

5G желісін дамыту

Жоба телекоммуникациялық инфрақұрылымды жаңғырту және Компанияның сандық қызметтерінің сапасын арттыру мақсатында бесінші буын (5G) ұялы байланыс желісін дамытуға және ауқымдауға бағытталған.

Жоба шеңберінде 5G базалық станцияларын салу және дамыту, оның ішінде инфрақұрылымды бірге пайдалану, сондай-ақ қалалық және өнеркәсіптік аймақтарда желі қамтуын кеңейту жүзеге асырылуда. 5G желісін дамыту деректер беру жылдамдығының өсуіне, желі өткізу қабілетінің ұлғаюына және пайдаланушы тәжірибесінің жақсаруына ықпал етеді.

Жоба сонымен қатар 5G негізіндегі корпоративтік шешімдерді, оның ішінде өнеркәсіптік кәсіпорындар, көлік және қалалық сервистер үшін жеке желілерді (Private LTE/5G) дамытуды көздейді.

2023–2025 жж. МТС-пен инфрақұрылымды бірлесіп пайдалануды ескере отырып, 2 612 5G базалық станциясы салынды. 2026 ж. тағы 567 базалық станция салу жоспарланған.

Қазақстан әлемдік ұялы интернет жылдамдығы рейтингінде 8 позицияға көтеріліп, 49-орынды иеленді. 5G-құрылғылардың үлесі 50%-дан асады, олардың 73%-ы 5G желісін белсенді пайдаланады. Барлық дата-трафиктің 30%-ы бесінші буын желісіне келеді.

2025 ж. өнеркәсіптік кәсіпорындар, көлік және бейнебақылау жүйелері үшін 9 жеке LTE желілер жобасы және 1 5G жобасы іске асырылды.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Заманауи телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамыту және Қазақстан Республикасының ұялы желісін технологиялық жаңарту;
- Халық пен бизнестің жаңа буын жоғары жылдамдықты ұялы байланысқа қол жеткізуін кеңейту;
- Сандық сервистердің сапасын, жылдамдығы мен сенімділігін арттыру;
- IoT, Smart City, өнеркәсіптік автоматтандыру мен сандық экожүйелерді дамытудың технологиялық негізін құру;
- Жеке желілер мен индустриялық шешімдерді (B2B) енгізу есебінен корпоративтік сегментті дамыту;
- Мобильді интернетті тұтынудың өсуі және сандық қызметтерден түсімнің ұлғаюы;
- Экономиканың инновациялық дамуын және салаларды цифрландыруды қолдау.

Іске асыру мерзімі

2023–2032 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

5-кесте. «Қолжетімді интернет» жобасының сипаттамасы

1

2

3

4

5

6

3

«Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасы шеңберінде Қазақстан Республикасының интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізуді қамтамасыз ету

Жоба мемлекеттік органдармен бірлесіп «Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасы шеңберінде іске асырылады және Қазақстан Республикасының ауылдық және шекаралас өңірлерінде телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамытуға бағытталған.

Жоба шеңберінде талшықты-оптикалық байланыс желілерін (ТОБЖ), сымсыз технологияларды (Wi-Fi) және спутниктік шешімдерді пайдалана отырып, елді мекендерді Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз ету көзделген. Жоба ауылдық елді мекендер мен шекаралас инфрақұрылым нысандарын, оның ішінде халықаралық өткізу пункттерін қамтиды. Жалпы саны шамамен 1,2 млн адам тұратын 2 991 ауылдық елді мекенді, сондай-ақ шекаралас аумақтардағы 38 халықаралық өткізу пунктін қамту жоспарланған. Бұл ретте ТОБЖ-мен қамту 2 691 АЕМ-ді, Wi-Fi желілерімен қамту 565 АЕМ-ді, спутниктік желімен қамту 300 АЕМ-ді құрайды.

Жобаны іске асыру сандық сервистердің қолжетімділігін арттыруға, желі қамтуын кеңейтуге және өңірлерді әлеуметтік-экономикалық дамыту үшін жағдай жасауға бағытталған.

Жоба елдің ауылдық және шекаралас аумақтарының сандық инфрақұрылымын дамытады.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Сандық қолжетімділікті кеңейту және ауылдық пен шалғай аумақтарды жоғары жылдамдықты интернетке қосу деңгейін арттыру;
- Қалалық пен ауылдық өңірлер арасындағы сандық алшақтықты қысқарту;
- Әлеуметтік маңызды және инфрақұрылымдық нысандарды, оның ішінде шекаралас өткізу пункттерін қосуды қамтамасыз ету;
- Өңірлерде сандық мемлекеттік және коммерциялық сервистерді (B2G мен B2B) дамыту үшін жағдай жасау;
- Өңірлік экономикалық өсуді, кәсіпкерлікті және халықтың сандық инклюзиясын ынталандыру;
- Байланыс қызметтерінің өнуінің ұлғаюы есебінен Компанияның абоненттік базасын кеңейту және ұзақ мерзімді түсім көздерін қалыптастыру

Іске асыру мерзімі

2025–2028 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Дайындық жұмысы

6-кесте. «Қосшы қаласында ДӨО салу» жобасының сипаттамасы

4

Қосшы қаласында деректерді өңдеу орталығын салу

Жоба Компанияның деректерді сақтау және өңдеу инфрақұрылымын дамыту мақсатында Қосшы қаласында (Ақмола облысы) TIER III деңгейіндегі коммерциялық деректерді өңдеу орталығын салуға бағытталған. Жобаны іске асыру клиенттердің серверлік жабдығын орналастыруға және бұлттық сервистерді дамытуға арналған жоғары сенімділік пен апаттан тұрақтылық деңгейі бар заманауи ДӨО құруды көздейді.

ДӨО мемлекеттік органдар мен корпоративтік клиенттер үшін георезервтеу қызметтерін, сондай-ақ жабдықтарды орналастыру (colocation) және бұлттық инфрақұрылым қызметтерін көрсету бойынша Компания мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Жоба ДӨО қызметтерінің коммерциялық бағытын дамытуға, сандық сервистердің сенімділігін арттыруға және сандық және AI-шешімдерді одан әрі ауқымдау үшін технологиялық база құруға бағытталған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Ұлттық сандық инфрақұрылымды дамыту және деректерді сақтау мен өңдеу қызметтерінің қолжетімділігі мен сенімділігі деңгейін арттыру;
- Мемлекеттік органдар мен сыни маңызды сервистердің ақпараттық жүйелерін георезервтеуді қамтамасыз ету;
- colocation, бұлттық сервистер мен қуаттарды жалға беру (B2B мен B2G) қызметтерін дамыту есебінен Компанияның коммерциялық әлеуетін кеңейту;
- Үлкен деректер мен жасанды интеллект негізіндегі жоғары жүктемелі сандық сервистер мен шешімдерді дамыту үшін инфрақұрылымдық база құру;
- Компанияның сандық экожүйесінің тұрақтылығы мен ақаулықтан тұрақтылығын арттыру;
- ДӨО мен бұлттық инфрақұрылым қызметтеріне сұраныстың өсуі есебінен ұзақ мерзімді түсім көздерін қалыптастыру.

Іске асыру мерзімі

2023–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

7-кесте. ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту

5

ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту

Жоба жасанды интеллект негізіндегі шешімдерді енгізуді және ауқымдауды қамтамасыз ету үшін Компанияның жоғары өнімді есептеуіш инфрақұрылымын дамытуға бағытталған. Жоба шеңберінде графикалық процессорлары (GPU) бар серверлерді өрістетуді, үлкен деректерді өңдеу және сақтау платформасын құруды, сондай-ақ бұлттық және талдау сервистерін дамытуды қоса алғанда, деректерді өңдеу орталықтарының қуаттарын кеңейту жүзеге асырылуда.

Жобаны іске асыру сыртқы клиенттерге (B2B және B2G) есептеуіш қуаттарды ұсынуды және Компанияның ішкі процестерін автоматтандыру, операциялық тиімділікті арттыру және сандық өнімдерді дамыту үшін ЖИ-технологияларды пайдалануды көздейді.

Жоба Қазақстан Республикасында цифрландыру мен жасанды интеллектіні дамытудың мемлекеттік күн тәртібі шеңберінде іске асырылады және AI-экономиканы дамыту үшін инфрақұрылымдық базаны қалыптастыруға бағытталған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- ЖИ-шешімдерді әзірлеу мен енгізу үшін жоғары өнімді есептеулердің ұлттық платформасын құру;
- AI-сервистер нарығын қалыптастыруға ықпал ететін GPU-қуаттарды беру коммерциялық моделін дамыту (B2B мен B2G);
- ЖИ-шешімдерді енгізу мен ішкі процестерді автоматтандыру есебінен Компанияның операциялық тиімділігін арттыру;
- Үлкен деректер мен жасанды интеллект негізінде сандық өнімдер мен талдау платформаларын дамыту;
- Технологиялық егемендікті нығайту және сыртқы есептеуіш ресурстардан тәуелділікті азайту.

Іске асыру мерзімі

2025–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру